

۲۰۲۰/۱۰/۳۱

عبداللہ مہدی

مسلمانان فرانسه و کاریکاتور پیامبر اسلام (ص)

برگرفته از صفحه فیس بوک

نمی خواستم در این مورد چیزی بنویسم زیرا آنقدر فضا و ذهن ما آشفته است که هر اظهار نظری می تواند به بدتر شدن وضعیت کمک کند. اما به عنوان یک مسلمان که در فرانسه زندگی می کنم و پیامد های نشر کاریکاتور پیامبر (ص) را از نزدیک می بینم بهتر دانستم برداشت و چشم دیدهای خود را با شما شریک سازم. با شماره می نویسم تا ساده تر خوانده بتوانید:

۱ - دو سال پیش در جریان ماه رمضان در متروی پاریس بودم. صدای «الله و اکبر» از تلفون همراه کسی بلند شد و ناگهان ترس و وحشت فضای داخل مترو را فرا گرفت. چند نفر روی زمین نشستند و سر خود را با کف دست پوشاندند. جیغ و فریاد در فضا پیچید. همه برای آنکه صدای آذان از تلفون یک مسلمان بلند شده است. چند سال پیش هم در یک محفل سیاسی در کابل، وقتی کسی خواسته بود مجلس را مختل کند فریاد «الله و اکبر» سر داده بود و مردم از ترس آنکه انتحاری داخل مجلس شده، به هر طرف فرار کردند. چرا کار به اینجا رسیده است؟ چرا صدای آذان که انسان را به سوی خداوند دعوت می کند تا این اندازه ذهنیت منفی ایجاد کرده است؟ بهتر است دلایلش را در رفتارهای مسلمانان تندرو جستجو کنیم. طالبان، القاعده، داعش، بوکوحرام و غیره در زمان منفجر کردن بمب، کشتن انسان ها و بریدن سر افراد، فریاد «الله و اکبر» سر می دهند و این چون آفتاب روشن است.

۲ - توهین به پیامبر اکرم (ص) چیز تازه ای نیست؛ بلکه از زمان زندگی ایشان تا اکنون ادامه داشته است. روایت داریم که وقتی پیامبر در سجده بود، ابولهب شکمبه اشتر را روی سر پیامبر گذاشت و محمد مصطفی را در وقت عبادت با بو و کثافت شکمبه آلوده ساخت. وقتی به طائف رفت تا مردم را به دین اسلام دعوت کند، مردم با سنگ و چوب بر او حمله کردند و آنقدر به رسول گرامی سنگ زدند که کفش هایش از خون پر شد. او را دیوانه و جادوگر نامیدند...

پاسخ پیامبر چه بود؟

عفو و بخش، مهربانی و گذشت، نیکویی و خوش خلقی. تصور کنید اگر پیامبر و صحابه در آن زمان پاسخی مشابه به افرادی که حالا زیر نام اسلام گردن بی گناهان را می برند، می دادند آیا دین اسلام حالا یک و نیم میلیارد پیرو می داشت؟ آیا بر حق بودن پیامبر با خشونت و خون ریزی قابل اثبات می بود؟

۳ - فرانسه کشور عجیب و بسیار متفاوت است. معیارها و ارزش های جامعه مدرن فرانسه را هرگز نمی توان با کشورهای ما (جهان سوم) مقایسه کرد. همین اکنون بیشترین تعداد مسلمانان اروپا در فرانسه اند. بیشترین یهودیان اروپا نیز شهروند فرانسه اند. مسیحی و بی دین نیز فراوان است. در گوشه های مختلف پاریس شما می توانید، مسجد و کلیسا و عبادتگاه های یهودیان را پیدا کنید. قصابی های حلال نیز فراوان وجود دارد. اما دولت فرانسه رسماً به اساس قانون اساسی «بی دین» است. بی دین الزاماً به معنای «ضد دین» نیست بلکه در دستور کار دولت، از آموزه های هیچ دینی استفاده نمی شود؛ ولی شهروندان در پیروی از دین و عقاید خود آزاد اند. البته تعصباتی در رابطه به مسلمانان وجود دارد. این تعصب در گذشته به یهودیان بود و نسل کشی یهودیان زیر نام هلوکاست در جریان جنگ جهانی دوم، ناشی از همین ذهنیت بیگانه ستیزی در اروپا است.

در کل، تمامی تندروانی که پس از سال ۲۰۱۵ با روش های خشونت آمیز در فرانسه دست به انتقام زده اند، به صد نفر نمی رسد ولی این رفتار آنها میلیون ها مسلمان در سراسر اروپا را در موقعیت دشواری قرار داده است. شک، تبعیض و تعصب بر ضد مسلمانان بیشتر شده است و این هنوز آغاز کار است.

۴ - تجربه و مطالعه به من روشن ساخته است که معنا و مفهوم کاریکاتور در فرانسه با آنچه که ما برداشت داریم به کلی متفاوت است. ما کاریکاتور را بیشتر به معنای «تمسخر» می دانیم در حالیکه در هنر فرانسه، کاریکاتور بخشی از آزادی اندیشه با استفاده از هنر رسامی برای بیان فکر است. در گذشته مجله شارلی هبدو، کاریکاتورهای بسیاری از حضرت عیسی (ع)، جبریل امین و حضرت موسی (ع) را نشر کرده است. همین دو شب پیش کاریکاتور رئیس جمهور فرانسه را نیز نشر کردند. پیروان ادیان دیگر، عکس العملی نشان ندادند و موضوع هم فراموش شد. اما وقتی کاریکاتور پیامبر اسلام (ص) نشر شد، قضیه ابعاد تروریستی گرفت و چند نفر بالای دفتر مجله حمله کردند و ۱۴ نفر را کشتند. از آن به بعد، آنها هر وقت بخواهند مسلمانان را تحقیر کنند و به خشم آورند، از همین روش استفاده می کنند. زیرا می دانند چگونه می شود میلیون ها مسلمان را در کشورهای دور دستی مانند افغانستان و بنگلادیش عصبی ساخت.

پرسش من این است که اگر پیامبر اسلام زنده بود و این کاریکاتورها را می دید چه عکس العملی نشان می داد؟ به فهم من، بهتر است پاسخ را در واکنش پیامبر پس از سفر به طائف، روبرو شدن با هند - همسر ابوسفیان که پس از قتل حمزه (رض) جگر او را دندان گرفته بود - جستجو کرد. پیامبر اسلام برای من نماد عفو و گذشت و الگوی اخلاق است. از طرف دیگر، این نیز ثابت شده است که خشم و خشونت مسلمانان، نمی تواند از نشر کاریکاتورهای بیشتر در آینده جلوگیری کند.

۵ - فرانسه یکی از کشورهای است که بیشترین تعداد پناهنده و مهاجر را پذیرفته و همین اکنون ده ها هزار مسلمان منتظر دریافت پذیرش به عنوان پناهنده اند. دلیل تقاضای پناهندگی آنان «جنگ و تروریزم» در کشورهای خودشان است. من تا اکنون هیچ فرانسوی را ندیده ام که به کشوری مسلمان پناهنده شده باشد. وقتی وارد خانه کسی می شویم باید به فرهنگ و اصول آنان احترام بگذاریم.

۶ - به گمان من، رئیس جمهور فرانسه در پشتیبانی اش از نشر کاریکاتورها دچار خطای سیاسی شد. واکنش های گسترده در برابر این رفتار آقای ماکرون، جایگاه سیاسی و اعتبار جهانی فرانسه را خدشه دار ساخته است. چنانچه به خشونت ها در فرانسه نیز دامن زده و همین اکنون دولت فرانسه برای تأمین امنیت کلیساها ناگزیر به مستقر کردن

هزاران سرباز شده است. رئیس جمهور می توانست از در آشتی پیش آید و تلاش کند تا وضعیت را بدتر از چیزی که است نسازد.

۷ - عجیب ترین بخش این ماجرا، آتش زدن کتاب های فرانسوی از جانب دانش آموزان لیسه استقلال است. مکتب استقلال در طی چندین دهه گذشته از جانب دولت فرانسه پشتیبانی شده و همواره یکی از موفق ترین مکتب های کشور ما بوده است. من نیز در آنجا درس خوانده ام و از امکانات گسترده و فضای زیبایش استفاده کرده ام. اصلی ترین دلیل پیوستن به مکتب استقلال، آموزش زبان فرانسوی است. حالا که یک نفر در فرانسه به پیامبر اسلام توهین کرده است، دانش آموزان با چه منطقی کتاب های خود را پاره می کنند؟ این کار مثل آن است که آدم بالای کسی قهر باشد ولی خانه خود را آتش بزند. مگر نخستین کلام خداوند به پیامبر اسلام «اقرا» به معنای «بخوان» نیست؟

